

Հաստատված է «Սիրիոյ Կապիտալ» փակ բաժնետիրական ընկերության հիմնադիր
որոշմամբ

Տնօրեն՝ Արարատ Մկրտչյան

13 մայիսի 2023թ

«ՍԻՐԻՈՒՍ ԿԱՊԻՏԱԼ»

ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

**Ղեկավարների որակավորման և մասնագիտական
համապատասխանության չափանիշները, դրանց գնահատման
սկզբունքներն ու ընթացակարգերը, ղեկավարների գրանցման
մերժման հիմքերը**

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

ԵՐԵՎԱՆ 2023

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1 Սույն «Ղեկավարների որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշները, դրանց գնահատման սկզբունքներն ու ընթացակարգերը, ղեկավարների գրանցման մերժման հիմքերը» կանոնակարգի (այսուհետ՝ Կանոնակարգ) նպատակն է սահմանել «ՍԻՐԻՈՒՍ ԿԱՊԻՏԱԼ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ղեկավարների որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշները, սահմանել այդ չափանիշների գնահատման սկզբունքները և ընթացակարգերը, որակավորման չափանիշներին համապատասխանության ստուգման գործընթացը պատվիրակելու դեպքում՝ որակավորող կազմակերպության նկատմամբ չափանիշները և ընտրության կարգը, ղեկավարների գրանցման մերժման հիմքերի բացակայությունը ստուգելու գործընթացները և վերջիններիս նկատմամբ սահմանված պահանջների պահպանման մեխանիզմները:

1.2 Սույն կանոնակարգի դրույթները տարածվում ընկերության բոլոր ղեկավարների վրա:

2. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սույն կանոնակարգում կիրառվող սահմանումները ունեն հետևյալ նշանակությունը.

1) Ղեկավար - դասակարգվում են 2 խմբի

1.1) ՀՀ Կենտրոնական բանկում գրանցվող ղեկավար, մասնավորապես՝ խորհրդի անդամները, գործադիր մարմնի ղեկավարը և անդամները, գործադիր տնօրենի տեղակալը, գլխավոր հաշվապահը, ներքին աուդիտի ղեկավարը

1.2) ՀՀ ԿԲ-ում չգրանցվող ղեկավարներ, մասնավորապես՝ տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները, գլխավոր հաշվապահի տեղակալը

2) «Օրենք»՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք,

3) «Ղեկավարի ժամանակավոր պաշտոնակատար»՝ անձ, որն առանց համապատասխան ղեկավար պաշտոնում Կենտրոնական բանկում գրանցման իրականացնում է այդ ղեկավարի պարտականությունները և որի վրա տարածվում են Օրենքի 58-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պահանջները, բացառությամբ նույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված պահանջի,

- 4) «**որակավորման չափանիշներ**»՝ ղեկավարի մասնագիտական գիտելիքը հավաստող չափանիշներ,
- 5) «**մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներ**»՝ Օրենքով և սույն կանոնակարգով սահմանված՝ ղեկավարի կրթությունը, հմտությունը, փորձառությունն ու բարելավրությունը բնութագրող չափանիշներ,
- 6) «**որակավորող կազմակերպություն**»՝ Ընկերության կողմից ընտրված՝ որակավորման չափանիշների ստուգում իրականացնող կազմակերպություն:

3. ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

3.1. Ընկերության ղեկավարը պետք է իրազեկ լինի ընկերության գործունեությունը կարգավորող օրենքներին և այլ իրավական ակտերին, ինչպես նաև ընկերության գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերին:

3.2. Ընկերության ղեկավարը պետք է ունենա բարի համբավ մասնագիտական և գործարար շրջանակներում, լինի ազնիվ

3.3. Ընկերության ղեկավարը պետք է ունենա առողջ դատելու և անկախ որոշումներ կայացնելու ունակություն, բավարար կրթություն, հմտություններ և փորձառություն: Մանարամասն ըստ ղեկավարների ստորև աղյուսակում:

Պաշտոն	Մասնագիտական համապատասխանության չափանիշ
1. Խորհրդի անդամ	ա. բարձրագույն կրթության առկայության դեպքում առնվազն 5 տարվա աշխատանքային փորձ, բ. բարձրագույն կրթության բացակայության դեպքում՝ առնվազն 10 տարվա աշխատանքային փորձ
2. գործադիր մարմնի ղեկավար, գործադիր մարմնի անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ	ա. բարձրագույն կրթություն (աթնվազն մագիստրեսի աշխատանք), ընդ որում մասնագիտական կրթություն ստացված արտասահմանյան հեղինակավոր բուհերից առնվազն մեկում և բ. առնվազն 10 տարվա աշխատանքային փորձ, որից առնվազն երկու տարին՝ ղեկավար պաշտոնում
3. ներքին աուդիտի ղեկավար	ա. բարձրագույն կրթություն և բ. առնվազն 3 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ

4. գլխավոր հաշվապահ, գլխավոր հաշվապահի տեղակալ	ա. բարձրագույն կրթություն և բ. առնվազն 3 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ
5. կառուցվածքային ստորաբաժանման ղեկավար	ա. բարձրագույն կրթություն և բ. առնվազն 2 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ

3.4. Եթե ղեկավարի թեկնածուն չունի սույն կանոնակարգի 3.3 կետով նախատեսված աշխատանքային փորձ և (կամ) բարձրագույն կրթություն, ապա ընկերությունում ստեղծվում է հանձնաժողով կազմված գործող ղեկավարներից, որը գնահատում է համապատասխան պաշտոններում աշխատելու համար ղեկավարի թեկնածուի մոտ բավարար գիտելիքների ու հմտությունների առկայության վերաբերյալ համապատասխան փաստաթղթեր, տեղեկությունները և (կամ) այլ հիմնավորումները: Ներկայացված փաստաթղթերի, տեղեկությունների և (կամ) այլ հիմնավորումների հիման վրա հանձնաժողովի դրական եզրակացությամբ, ղեկավարի թեկնածուն համարվում է համապատասխանության չափանիշներին բավարարող:

3.5. Սույն կանոնակարգի 3.3 կետում նշված մասնագիտական աշխատանքային փորձ է համարվում ընկերությունում մասնագիտական գործունեության հետ կապված աշխատանքային փորձը:

4. ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Տարբերակ 1

4.1. Ընկերության ղեկավարների՝ բացառությամբ խորհրդի անդամների, որակավորման չափանիշները հավաստվում են որակավորող կազմակերպության կողմից տրված վկայագրի/դիպլոմի հիման վրա:

4.2. Խորհրդի անդամների որակավորումը ստուգվում է խորհրդի մյուս անդամների կողմից հարցազրույցի միջոցով:

4.3. Բոլոր նոր նշանակվող ղեկավարները, բացառությամբ այն թեկնածուների, ովքեր նշանակման պահին ունեն տվյալ պաշտոնում աշխատելու համար սահմանված որակավորման գործող վկայական, ինչպես նաև գործող ղեկավարները, ովքեր ստանձնում են այլ ղեկավար պաշտոն ընկերությունում, պետք է ունենան

որակավորող կազմակերպության կողմից տրված տվյալ պաշտոնում աշխատալեու համար նախատեսված վկայագիր/դիպլոմ:

Այն պարագայում, երբ ավարտվում է որակավորման վկայագրով սահմանված ժամկետը, իսկ ղեկավարը շարունակում է պաշտոնավարել նույն պաշտոնում, ապա վերաորակավորման անհրաժեշտություն չկա:

4.4. Ընկերության ստորև նշված աղյուսակում սահմանված այն ղեկավարները, ովքեր ունեն ստորև նշված աղյուսակում սահմանված որակավորումներ/դիպլոմ/հավաստագիր, համարվում են որակավորման և մասնագիտական չափանիշներին համապատասխանող և կարիք չկա ստանալ որակավորող կազմակերպության կողմից տրվող վկայագիր/դիպլոմ:

4.5. Ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարը պարտավոր է ունենալ ստորև նշված աղյուսակի առաջին կետում սահմանված որակավորումներից որևէ մեկը:

Պաշտոն	Որակավորում, դիպլոմ կամ հավաստագիր
1. գործադիր մարմնի անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,	ՍԻ-ԷՖ-ԷՅ (CFA) որակավորման 2 մակարդակ կամ ԷՖ-ԱՌ-ԷՄ (FRM) որակավորում կամ ԷՅ-ՍԻ-ՍԻ-ԷՅ (ACCA) որակավորման F1-F9 մակարդակներ.
2. ներքին աուդիտի ղեկավար	ԷՅ-ՍԻ-ՍԻ-ԷՅ (ACCA) որակավորման F1-F9 մակարդակներ կամ ՍԻ-ԱՅ-ԷՅ (CIA) որակավորում կամ ՍԻ-ԷՖ-ԷՅ (CFA) որակավորման 2 մակարդակ.
3. գլխավոր հաշվապահի տեղակալ	ԷՅ-ՍԻ-ՍԻ-ԷՅ (ACCA) որակավորման F1-F9 մակարդակներ կամ ՍԻ-ԷՖ-ԷՅ (CFA) որակավորման 2 մակարդակ

Տարբերակ 2 (Ներքին գնահատում)

4.5. Ընկերության ղեկավարների՝ բացառությամբ խորհրդի անդամների, որակավորման չափանիշները հավաստվում են ընկերության կողմից կազմակերպած ներքին գնահատման հիման վրա:

4.6. Խորհրդի անդամների որակավորումը ստուգվում է խորհրդի մյուս անդամների կողմից հարցազրույցի միջոցով

4.7. Ներքին գնահատումը կազմակերպվում է open-book մոտեցմամբ թեստավորման միջոցով: Թեստավորման հարցերը մշակվում են և թարմացվում են ընկերության ներսում ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

4.8. Թեստավորման հարցերը ընդգրկում են օրենսդրության, ՀՀ ԿՔ նորմատիվային ակտերի, թեկնածուի աշխատանքային ոլորտին վերաբերող ստանդարտների շրջանակները:

4.9. Արդյունքները համարվում են դրական հարցերի 70% ճիշտ պատասխանելու դեպքում:

4.10. Թեստավորումը դրական ստացած թեկնածուները համարվում են որակավորված: Թեստավորման արդյունքների հիման վրա կազմվում է արձանագրություն, որը կցվում է աշխատակցի անձնական գործերին: Որակավորումը անժամկետ է տվյալ պաշտոնում պաշտոնավարելու համար:

4.11. Խորհրդի անդամների որակավորումը ստուգվում է Խորհրդի մյուս անդամների կողմից հարցազրույցի միջոցով:

4.12. Բոլոր նոր նշանակվող ղեկավարները, բացառությամբ այն թեկնածուների, ովքեր նշանակման պահին ունեն տվյալ պաշտոնում աշխատելու համար սահմանված որակավորման գործող վկայական տրված ընկերության համար ընդունելի որակավորող կառուցի կողմից, ինչպես նաև գործող ղեկավարները, ովքեր ստանձնում են այլ ղեկավար պաշտոն ընկերությունում, պետք է անցնեն թեստավորում և ստանան դրական արդյունք:

5. ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՒ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

5.1. Ընկերության ղեկավարների որակավորումը ստուգող ընկերության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ չափանիշները.

- ✓ Որակավորող կազմակերպությունը պետք է ունենա որակավորման կազմակերպման առնվազն 1 տարվա փորձ:
- ✓ Պետք է հազեցած լինի համապատասխան տեխնիկական սարքավորումներով և տեղեկատվական համակարգերով:

5.2. Որակավորումը ստուգող ընկերության ընտրությունը կատարվում է համաձայն ՍԻՐԻՈՒՍ ԿԱՊԻՏԱԼ ՓԲԸ «Գնումների իրականացման» ուղեցույցի դրույթների:

5.3. Առնվազն երեք տարին մեկ անգամ վերանայվում է որակավորող կազմակերպության հետ համագործակցությունը և անհրաժեշտության դեպքում ընտրվում է այլ որակավորող կազմակերպություն:

6. ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐ ԴԱՌՆԱԼՈՒ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

- 6.1.** Ընկերության համար ղեկավարների թեկնածուների մերժման համար հիմք են ստորև նշված դեպքերն ու իրավիճակները.
- 1) Անձը ՀՀ կամ այլ պետությունների օրենսդրությամբ ճանաչվել են անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
 - 2) ՀՀ կամ այլ պետությունների քրեական օրենսգրքով նախատեսված հանցագործության համար ենթարկվել են քրեական պատասխանատվության,
 - 3) ՀՀ տարածքում գործող կամ այլ պետությունների ֆինանսական կազմակերպություններում հանդիսացել են ղեկավար կամ նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձ, և իրենց պաշտոնավարման կամ գործունեության ընթացքում իրենց գործողությունների կամ անգործության հետևանքով ֆինանսական կազմակերպությունը ճանաչվել է անվճարունակ կամ սնանկ կամ որոնց գործողությունների կամ անգործության հետևանքով ֆինանսական կազմակերպության վիճակը, համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված չափանիշների վատթարացել է,
 - 4) Անձամբ կամ իրենց հետ փոխկապակցված անձը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկի, վարկային կամ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հանդեպ ունեն կամ ունեցել են էական ժամկետանց պարտավորություն,
 - 5) 1 տարվա ընթացքում մեկ կամ ավել անգամ ենթարկվել են պատասխանատվության՝ համաձայն ֆինանսական կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող օրենսդրության,
 - 6) հանդիսացել են ֆինանսական կազմակերպության ղեկավար կամ աշխատակից և իրենց պաշտոնավարման ընթացքում՝
ա. միտումնավոր կերպով խախտել են օրենքները և այլ իրավական ակտերը,
բ. կատարել են այնպիսի գործողություններ, որոնց հետևանքով ֆինանսական կազմակերպությունը կրել է կամ կարող էր կրել զգալի ֆինանսական կամ այլ վնաս,
գ. գործունեության ընթացքում կատարել են անձնական շահերից բխող այնպիսի գործողություններ, որոնք հակասում են ֆինանսական կազմակերպության կամ ֆինանսական կազմակերպության հաճախորդների շահերին

7. ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ ՍՏՈՒԳԵԼՈՒ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԸ, ՎԵՐՋԻՆՆԵՐԻՍ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ

- 7.1. Ղեկավարների գրանցման մերժման հիմքերը ստուգելու գործընթացները, վերջիններիս նկատմամբ սահմանված պահանջների պահպանման պատասխանատվությունը կրում է Ընկերության գործադիր տնօրենի հանձնարարությամբ այդ հարցով զբաղվող ստորաբաժանումը կամ աշխատակիցը, իսկ այդպիսի հանձնարարության բացակայության դեպքում՝ Ընկերության գործադիր տնօրենը կամ նրա ժամանակավոր պաշտոնակատարը (այսուհետ՝ Պատասխանատու աշխատակից):
- 7.2. Մինչև Ընկերության կողմից ղեկավարի գրանցման մասին Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին միջնորդագիր ներկայացնելը պետք է ստուգվեն թեկնածուի՝ օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով և սույն կանոնակարգով Ընկերության համապատասխան ղեկավարի համար սահմանված մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներին (օրենքներին, այլ իրավական ակտերին, վարկային կազմակերպության տնտեսական ծրագրին, ներքին իրավական ակտերին տեղեկացվածություն, կրթություն, աշխատանքային փորձ կամ այլ) համապատասխանությունը:
- 7.3. Թեկնածուների մոտ աշխատանքային փորձի չափանիշները ստուգելիս պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ այն վերաբերում է գրանցման պահին նախորդող 10 տարիներին:
- 7.4. Այն դեպքում, երբ Ընկերության ղեկավարի թեկնածուն չունի պահանջվող աշխատանքային փորձ և (կամ) բարձրագույն կրթություն, նա պետք է ներկայացնի փաստաթղթեր, որոնք կհիմնավորեն նրա մոտ համապատասխան պաշտոնում աշխատելու համար բավարար գիտելիքների ու հմտությունների առկայությունը:
- 7.5. Ընկերության ղեկավարի թեկնածուն պետք է լրացնի և ստորագրի (Էլեկտրոնային փաստաթղթին կցի իր ստորագրության պատկերը) ղեկավարի (պատասխանատու անձի) և նրա գործունեության վերաբերյալ տեղեկանքը՝ համաձայն Կանոնակարգ 4/01-ի:
- 7.6. Ընկերության կողմից ստուգվում է նաև ղեկավարի թեկնածուի մոտ համապատասխան պաշտոնում աշխատելու համար որակավորման վկայականի կամ որակավորման վկայականին հավասարազոր այլ փաստաթղթի առկայությունը:
- 7.7. Սույն կանոնակարգով սահմանված գործընթացները իրականացնելուց հետո տվյալ ղեկավարին նշանակող իրավասու մարմնի պահանջով Պատասխանատու աշխատակցի կողմից կազմվում է գրավոր եզրակացություն, որում ներկայացվում է թեկնածուի համապատասխանությունը ներկայացվող ղեկավար պաշտոնին աշխատելու համար սահմանված պահանջներին:
- 7.8. Ընկերության խորհրդի նախագահի և անդամների թեկնածուների վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացվում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին:
- 7.9. Ընկերության գործադիր տնօրենի թեկնածուի, ինչպես նաև խորհրդի կողմից նշանակվող այլ ղեկավարների վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացվում է Ընկերության խորհրդին:

- 7.10. Ընկերության գործադիր տնօրենի տեղակալի, գլխավոր հաշվապահի և նրա տեղակալի վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացվում է Ընկերության գործադիր տնօրենին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Պատասխանատու աշխատակիցը գործադիր տնօրենն է:
- 7.11. Թեկնածուի վերաբերյալ կազմված եզրակացությունը Ընկերության իրավասու մարմինն ներկայացվում է ի գիտություն:
- 7.12. Ղեկավար նշանակող Ընկերության համապատասխան կառավարման մարմինը ուսումնասիրում է ներկայացված եզրակացությունը և որոշում է թեկնածուին համապատասխան ղեկավար պաշտոնում նշանակելու և նրան պաշտոնում գրանցելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին դիմելու մասին հարցը:

8. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 8.1. Սույն կանոնակարգի դրույթները տարածվում են ընկերության բոլոր գործող և հավանական ղեկավարների վրա:
- 8.2. Սույն կանոնակարգի դրույթների կատարման նկատմամբ հսկողությունը իրականացնում է գործադիր մարմինը, իսկ վերահսկողությունը իրականացնում է ներքին աուդիտը:
- 8.3. Սույն կանոնակարգի դրույթները ՀՀ օրենքների կամ ՀՀ ԿԲ նորմատիվային ակտի դրույթներին հակասելու դեպքում գործում են օրենքներն ու նորմատիվային ակտերի պահանջները, իսկ սույն կանոնակարգը ներակայցվում է փոփոխության:
- 8.4. Սույն կանոնակարգը և դրա հետագա փոփոխությունները հաստատվում են ընկերության խորհրդի կողմից և ուժի մեջ են մտնում հաստատման պահից սկսած: